

Rodič a dítě

Zákonná úprava

- Občanský zákoník
- § 855 a násl.

Vzájemná práva a povinnosti

- Rodiče a děti mají vzájemné povinnosti a práva, kterých se nemohou vzdát
- Účelem práv a povinností je zajistit morální a hmotný prospěch dítěte
- Vznikají narozením dítěte a zanikají dosažením zletilosti dítěte

Práva rodičů

- Právo rodičů na výchovu dítěte prostřednictvím opatření, která odpovídají jeho schopnostem a rozvoji
- Opatření musí chránit zdraví, morálku a práva dítěte i ostatních

Vyživovací povinnost

- Vyživovací povinnost není součástí rodičovské odpovědnosti
- Trvá i po dosažení zletilosti nebo svéprávnosti dítěte
- K tomu blíže samostatná přednáška

Jméno a příjmení dítěte

- Dítě má obvykle příjmení rodičů, nebo jednoho z nich určené pro společné děti
- Při změně příjmení je nutný souhlas dítěte, pokud je starší 12 let
- Pokud není znám žádný z rodičů, soud rozhodne o příjmení

Rodičovská odpovědnost

- Obsahuje péči o zdraví, vývoj a vzdělání dítěte, ochranu jeho práv a majetku
- Zahrnuje také právo určovat místo bydliště a zastupování dítěte
- Trvání a rozsah odpovědnosti lze změnit pouze soudním rozhodnutím

- Rodičovská odpovědnost patří stejně oběma rodičům
- Rodičovskou odpovědnost má každý rodič, pokud mu nebyla omezena
- Soudní rozhodnutí týkající se rodičovské odpovědnosti musí zohledňovat zájem dítěte
- Soud informuje dítě před rozhodnutím a umožňuje mu vyjádřit svůj názor, pokud to dítě dokáže

- U dětí starších 12 let se předpokládá, že dokáží názor vyjádřit, a soud jim věnuje pozornost
- Soud může výkon rodičovské odpovědnosti pozastavit, pokud rodiči brání závažné okolnosti
- Pozastavení výkonu rodičovské odpovědnosti neovlivňuje vyživovací povinnost k dítěti

Zbavení a omezení rodičovské odpovědnosti

- Pokud rodič nevykonává rodičovskou odpovědnost řádně, může soud jeho odpovědnost omezit v souladu se zájmem dítěte
- Při zneužití nebo vážném zanedbání rodičovské odpovědnosti může soud rodiče zbavit rodičovské odpovědnosti
- Pokud rodič spáchal proti dítěti trestný čin nebo ho k trestnému činu využil, soud posoudí, zda jsou důvody k odejmutí odpovědnosti
- Před omezením rodičovské odpovědnosti soud posuzuje, zda je nutné omezit právo rodiče na osobní styk s dítětem

Výkon odpovědnosti a zájem dítěte

- Rodiče vykonávají rodičovskou odpovědnost v souladu se zájmem dítěte
- Rodiče informují dítě o důležitých rozhodnutích, pokud je dítě schopno situaci pochopit a vyjádřit svůj názor

Rozhodování rodičů

- Rodiče vykonávají rodičovskou odpovědnost ve vzájemné shodě
- Pokud hrozí nebezpečí z prodlení, může jeden rodič rozhodnout sám, ale musí druhého informovat
- Pokud se rodiče nedohodnou ve významné záležitosti, může o ní rozhodnout soud
- Významné záležitosti zahrnují například léčebné zákroky, bydliště, vzdělání či pracovní uplatnění dítěte.

Péče o dítě a jeho ochrana

- Rodiče vykonávají rodičovskou odpovědnost s ohledem na věk a vyspělost dítěte (§ 880 OZ)
- Výchovné metody

Právo na osobní styk

- Rodiče mají právo se osobně setkávat s dítětem, i když dítě vychovává pouze jeden z rodičů

Péče o jmění dítěte

- Povinnost řádného hospodaření s majetkem
- Zásada bezpečného nakládání s finančními prostředky
- Možná odpovědnost rodičů za škodu způsobenou špatnou správou
- Nutnost souhlasu soudu pro zásadní jednání (prodej, zatížení majetku)
- Řešení běžných záležitostí nebo zanedbatelných majetkových hodnotách

Děkuji za pozornost